

Pandemik A/H1N1 Gribi Vaka Yönetim Şeması

OLASI VAKA

Başka bir nedenle açıklanamayan 38 °C dereceyi (koltuk altı) geçen ateş veya ateş hikâyesi ^(a) ile birlikte aşağıdaki şikâyetlerden en az biri var mı?

- Yaygın vücut ağrısı
- Boğaz ağrısı
- Baş ağrısı
- Burun akıntısı
- Öksürük
- Solunum güçlüğü
- Çocuklarda kusma, ishal

HAYIR

Diğer hastalıklar açısından değerlendirilir.

EVET

CİDDİ HASTALIK BELİRTİLERİNDEN

(Solunum güçlüğü, takipne, yan ağrısı, bilinç bulanıklığı, ciddi ve persistan kusma, genel durumunda kötüleşme, 3 günden fazla süren ateş)
HERHANGİ BİRİ VAR MI?

HAYIR

AĞIR HASTALIK İÇİN RİSK GRUPLARINDAN

- Gebeler ile doğum veya düşük yapmış ilk 15 gündeki kadınlar
- 2 yaşından küçükler
- Kronik akciğer hastaları (aktif akciğer tüberkülozu dahil)
- Kardiyovasküler hastalar (hipertansiyon hariç) ^(b)
- Kronik (renal, hepatik, hematolojik ve metabolik) hastalar ^(c)
- Nöromusküler hastalar
- İmmün süpresyon (HIV, malignite, steroid kullanımı vb)
- Morbid obez (Vücut Kitle İndeksi>40)
- 19 yaşından küçük olup sürekli aspirin kullanması gerekenler
- 65 yaşından büyükler

HERHANGİ BİRİNE GİRİYOR MU?

EVET

EVET

HAYIR

- **Ayaktan antiviral tedaviye ^(d) hemen başlanır.**
- Primer hastalığı yönünden gerektiğinde uzman konsültasyonu istenir.
- **Ciddi hastalık belirtileri hastaya öğretilir ve bunlar geliştiğinde acile başvurması önerilir.**

- Genel durumu iyi olan, alt solunum yolu enfeksiyonu belirti ve bulguları olmayan veya klinik durumu iyiye giden hastalara antiviral tedavi verilmesine gerek yoktur. Ancak hekim, hastanın durumunu değerlendirerek ilk 48 saatte antiviral tedaviye başlayabilir ^(d).
- Semptomatik tedavi verilebilir (çocuklara aspirin verilmemelidir).
- Bulaştırmayı engellemek üzere gereken kişisel önlemler ^(e) konusunda bilgi verilir.
- **Ciddi hastalık belirtileri hastaya öğretilir ve geliştiğinde acile başvurması önerilir.**

- **Hasta yatırılır veya bir üst basamağa 112 Acil ambulans ile sevk edilir.**
- Antiviral tedaviye hemen başlanır.
- Hastanın bildirimini yapılır.
- Hastanın durumuna uygun klinik numune ^(f) olarak uygun koşullarda laboratuara ulaştırılır.
- Temas ve damlacık izolasyon önlemlerini alınır.

CİDDİ HASTALIK BELİRTİLERİ OLAN VAKALAR HASTANEYE YATIRILARAK TEDAVİ EDİLMELİDİR.

ANTİVİRAL TEDAVİ CİDDİ HASTALIK BELİRTİLERİ OLAN VEYA AĞIR HASTALIK İÇİN RİSK GRUBUNA GİRENLERE MUTLAKA BAŞLANMALIDIR.

PANDEMİK A/H1N1 GRİBİ VAKA YÖNETİMİ ŞEMASI
AÇIKLAMALAR

a. Vakaların %2-7'sinde ateş olmayabilir. Ateş öyküsü alınırken ilaç kullanıp kullanmadığı da sorgulanmalıdır. İki yaş altındaki çocuklar, 65 yaş üstü hastalar ve immün supresyonu veya primer immün yetmezlik hastalığı olanlarda ateş şartı aranmaz.

b. Kardiyovasküler hastalıklar :

- 1- Konjestif kalp yetmezliği,
- 2- Kor-pulmonaleye neden olan sağ kalp yetmezliği,
- 3- Kardiyomyopati,
- 4- Replasman yapılmış kapak hastaları veya dekompanse klinik bulgu veren orta ve ileri derecedeki A-V şantlar, VSD, fallot tetralojisi vb. konjenital kalp hastalıkları.

c. Kronik hastalıklar :

- 1- Kompanse veya dekompanse kronik böbrek yetmezliği,
- 2- Dekompanse karaciğer yetmezliği (siroz),
- 3- Serebrovasküler hastalıklar,
- 4- Orak hücreli anemi gibi hemoglobinopatiler,
- 5- Splenektomililer,
- 6- Organ hasarı gelişmiş veya 50 yaşın üzerindeki tip-2 diyabetliler,
- 7- Organ hasarı gelişmiş tip-1 diyabetliler,

d. Pandemik (H1N1) 2009 tedavisinde antiviral tedavi doz önerileri

Etken Madde	Tedavi Dozu(Beş gün süreyle)
Oseltamivir	
Yetişkin	75 mg kapsül beş gün, günde iki kez
Çocuk (bir yaş üstündekilere)	<ul style="list-style-type: none"> • 15 kg veya altı : Toplam 60 mg, günde iki doza bölünerek verilir • 15 - 23 kg : Toplam 90mg, günde, iki doza bölünerek verilir • 24 - 40 kg : Toplam 120mg, günde, iki doza bölünerek verilir • > 40kg : Toplam 150mg, günde iki doza bölünerek verilir
Zanamivir*	
Yetişkin	Toplam 20mg inhale, günde iki kez 20 mg(2 kez ikişer inhaleler kapsül)
Çocuk (yedi yaş ve üzerinelere)	Toplam 20mg inhale, günde iki kez 20 mg(2 kez ikişer inhaleler kapsül)

(*) Astım ve KOAH'lı hastalarda tercih edilmemelidir. Kaynak : <http://www.cdc.gov/h1n1flu/recommendations.htm#table1>

Pandemik (H1N1) 2009 tedavisinde bir yaş altı için oseltamivir kullanımı (Sadece pandemi durumunda önerilmektedir)

Yaş	Gerekli tedavi dozu (5 gün süreyle)
6-11 aylık	25 mg, günde 2 kez
3-5 aylık	20 mg, günde 2 kez
<3aylık	12 mg, günde 2 kez

Kaynak : <http://www.cdc.gov/h1n1flu/recommendations.htm#table1>

e. Kişisel önlemler hakkında hastaya bilgi verin, önerilerde bulunun. Hastalık belirtileri varken ve belirtiler geçtikten 24 saat sonrasına kadar uygulanmalıdır:

- 1- Dışarı çıkmayın kalabalık ortamlarda bulunmayın.
- 2- Evde ayrı bir odada kalın, kapınızı kapalı tutun, hasta olmayan diğer kişilerle aynı ortamda bulunmayın. Eğer bu mümkün değilse tıbbi maske kullanın.
- 3- Odanızı sık sık havalandırın.
- 4- Havlu, bardak gibi kişisel malzemelerinizi ortak kullanmayın.
- 5- Ellerini sık sık sabun ve suyla yıkayın. Sabun ve suya erişemediğiniz durumlarda alkol bazlı el antiseptiği kullanın.
- 6- Ellerle temas edilen kapı kolu, musluk gibi yüzeyleri sık sık genel temizlikte kullanılan deterjanlarla silin.
- 7- Vakayla iki metreden daha yakın teması olan veya aynı ortamda bulunan kişilere de tıbbi maske kullanmalarını önerin.

f. Uygun numune :

- 1- Nazofarengeal sürüntü
- 2- Nazal sürüntü
- 3- Tonsil ve farenks sürüntü
- 4- Trakeal aspirat* (Entübe yoğun bakım hastalarından)
- 5- Bronkoalveolar lavaj *(Entübe yoğun bakım hastalarından)
- 6- Plevral effüzyon sıvısı (Plevral effüzyon gelişmiş pnömoni olguları)
- 7- Akciğer otopsi materyali (Post mortem)

(*) Entübe yoğun bakım hastalarından trekeal aspirat veya bronkoalveolar lavaj alınır